

עתון החטיבה
 גבעתיים
 שנת 1955 מס' 1/49

יום חג 3.55
~~מס' 1/49~~
 56

ברכתך בכל תבואתך
 ובכל מעשה ידך

מחנה כתות ט

מחנה כתות ט' נועד להכניסנו לעול השכבה הנוגרת, שכבת הנעורים. המחנה החקיקה בגרדוש שבעה ימים, שבעה ימים שאחריהם הרגשנו כי אנו השלמנו מסכת קצרה בחיינו ובחיי התא המשקי של כל אחד ואחד מאתנו. כאשר פגע אדם במשך שבעה ימים אלה בתורשת עצי הזית של גרדוש, העטורה כולה הרים המכוסה צמחיה דלילה ולעתים אף סמיכה יוחר עצי כרך ופרי, חזה לעיניו "עיר" נוער גח לה על רחובותיה וחדות הנעורים שבה.

המחנה מנה כחמש מאות נער ונערה, וחולק לארבע פלוגות ש כל פלוגה חולקה חולקה ל- 4 קבוצות מעורבות ממסקים שונים, בכל קבוצה כזאת היה צות של אחד אחד המשקים כמנה שלוש איש: מפקד, אפסנאי ואקונום, אליו צורפו עוד 14 ילדים מארבע מסקים שונים.

המחנה כלל חומר עיוני ומעשי כאחד. הבעיה שנתנו להבטיקור הייתה המעברה, והקליטה ממנה לקבוץ אשר כללה: שיחה, ביקור במעברה וסכום הבקור. הגענו לכלל המסקנה שעלינו להעמיק את הקשר ביננו לביין ילדי המעברה, לקלטם במועדוני הנוער העובד במעברה ואחר מכן בקבוץ. כן דובר על עזרה למסקים צעירים ש היא עדיפה מהעזרה בבית, כי המסק הצעיר יתפרק בלי עזרה של סעות צעירים מן החוץ (זו המס-קנה). החלק הרעיוני כלל דו"ח על מצב הבטחוני מפי סיני וכן רטמים מהפסטיבל.

בחלק המעשי חלטנו על: ספורט סמוטי, תרגילי סדר, שדאות, כפפ וטופוגרפיה שבעזרתה הגענו למעברה דרך בקעות והרים בסביל לא סביל ודרך לא דרך.

החלק המעשי היה מועט ולכן למדנו יג אפשר להגיד רק את החחלת ההתחלה והמלאכה עוד מרובה. בסיום היה מפקד גדול שהטאיר חסם עז בלב כולנו. חויה גדולה לכולם היחה יום "הופעות" מהמסקים.

המחנה היה חשוב אך לא נתן את כל מה שיכול היה לתת וסבל, המטרה שבוצעה כמעט עד סופה היחה האכרות וכלם חזרו לבי תם בהרגשה שהנה התרחב "חוג חצוי" מבני התטיבה. וכעת חבריא דרך המלך מוליכה אותנו לפעולה רצינית בבית ובמעברה.

בחיה:

בתוך המסע

ההסעה היחה מוקדמת כשנס מעה טריקת הקימה, ערפילים שחורים עוד עטפו את כל הסביבה והקור חדר לעצמות. אט אט החלו יוצאים החבריא מסקי השינה והשמיכות ומתמהתמים בעצלתיים ואורזים אי אלו חפצים לקראת המסע.

יצאנו את המחנה בטעה טט, טעה טאור היום החל כבר מבצבץ ובקצה המחנה מבלי להתח-טב ביטינים קראנו את ה"כיפק - הי" שבו פתחנו את המסע

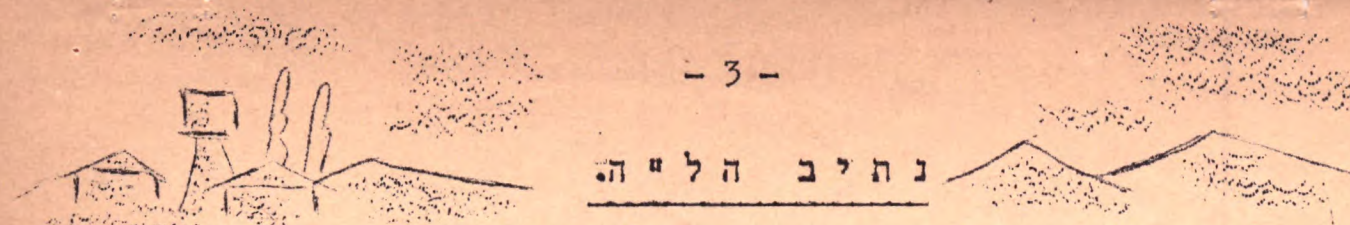
ביציאה הועברה ההובלה לידי אחת מהק-בוצות ופנינו לעבר פורד. המדריך אמר טאם נטעה מן הדרך בקלומטרים אחדים לא יעיר לנו. בטטיה הראטונה של עטרה מטר לא עמד בדבורו והעמידנו על הסעות. היחה זו הט-עות הראטונה והאחרונה כאחת.

מפרוד החלוננו מעפילים ההרה ללא סביל אחרי ירידה קטנה באה עליה קטה ומיגעט. אט אט החלו הבנות לפגו אבל המדריך נהג בקטה עורף ולמרות טאחת הבנות הגיע לסלב של עלפון, לא נכנע והמטיך להוביל.

ונטאלה הטאלה האופינית תמיד למצבים כגון אלו: מחי נגיע למים? לחרבה שהיינו צריכים להגיע לא הגענו כי כדי להגיע אל-יה היינו צריכים לטפט במעלה ההר והמדריך

נ ת י ב ה ל " ה

אנו נוסעים, סבוב חד דורכטי הרים מסתירים מעינינו לרגע קט את המסק הצעיר שבו חיינו שבועיים ימים. הנה לוב הוא מתגלה והפעם הוא פה קטן קטן מאודי; רק חדר האוכל ומספר יו"בים נראים, שאף הם נעלמים עם המסק נסעתינו.

החברה באוטו שרים, שרים בקול רם, אולם אף בשירה הזקה זו שנשמעת למרחוק היחה נימה של עצבות. עצבות על עזבינו את המסק הצעיר, עצבות בטל ידידות שנחרקמה בין חברי המסק ובני החטיבה והיא נפסקה בזמן כה קצר.

היה זה יום ראשון בערב בהגיענו לנתיב הלה שמחים ירדנו מהאוטו עם חבילותינו פנינו ישר לחדר האוכל (המרכז התרבותי במסקים הצעירים) לנו זאת הפעם השניה שיוצאים לעזרה למסק צעיר. מן הנסיון הראשון לא היה לנו ספוק רב, אולם כאן נראה כל הדברים שונים כבר מתחילה, בפתח חדר האוכל הקביל את פנינו חבר מסק שאמר לנו "ברוכים הבאים" ואח"כ הוסיף "ראשית כל בואו לאכול ואחר כך נסדר את שאר הענינים" לאחר שהראו לנו את מקום מגורנו שהחלק לשלושה איזורים מרוחקים זה מזה (דבר שפגם הרבה בערבים המסותפים של החברה).

מאוחר יותר היחה טיחה טבה הוברר כי אנו המחזור הראשון הפותח בעזרה של החטיבה לנתיב הל"ה, כמובן שלא הרגטנו את עצמינו כל כך מצוה, אבל החלטנו למלא חובתינו ביעילות ולעשות ככל שנדרש מאתנו.

השעות בזמנים כאלה עוברות במהרה וכבר לא הרגטנו כי סדור העבודה בטבילנו ליום המחר כבר מוכן. אחד סודר צרפת אחר בלול, מטעים בקצור בכל ענפי המסק לסוגיהם השונים.

הימים עוברים... אנו מרגישים את עצמינו מצויין מטט כמו בבית. לזה גרם במיוחד היחס הידידותי של חברי המסק, בעיקר בטעות העבודה. בהן הכרנו את בעיות הענף ובמיוחד את הבעיה הגדולה של המסק הטובל מחוסר יים, וכל תקותו בצנור מים שיבוא מחבל לכיס שלטט הגיע קו הירקון לא מזמן. בעזרת המים יוכלו לפתח את המסק החקלאי: מטעים, גן ירק (שאינו קיים עדיין), מספוא וכל יתר הענפים.

היה לנו ערב מסותף עם חברי המסק שהיה מוקדט כלו לחטיבה והערב הסני הוקדט למסיבת הסיום (שהצליחה מאד). אני חושב כי בסכום מלאנו את אשר הוטל עלינו הן בעבודה והן בחברה. הימים ששהינו שם היו נעימים, מלאי תוכן והחשוב מכל - הם הוסיפו לנו ידיעה רחבה בהכרת חיי קבוץ ספר צעיר.

השבועיים עברו, והנה אנו על המכונית, חברי המסק מחקבצים טביבה דריטות שלום אחרונות, דברי פרידה ועוד אלפי דברים המטרידים את האנשים הנפרדים זה מזה.

הטעה חמט אח"צ האוטו התחיל לזוז, ידיים נופפו מסני הצדדים, זכרים הוסיפו לבוא אל הינו נרגשים מאד, היחה זאת פרידה לבבית בין חברים וילדים. במאמץ התחלנו לטיר וסירתנו היחה הטלום האחרון, למסק ולחבריו. נסים ו.

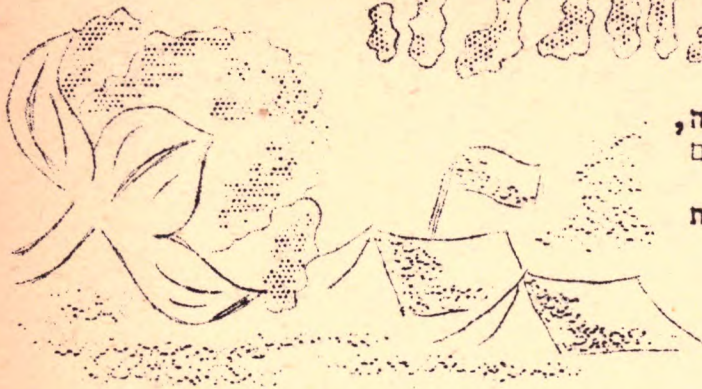
Handwritten notes: *03/17 de* and *10/11/10*

* ההתארגנות בסכבת הנעורים החלה. נבחרו הועדות לסנה חודסה. כל הכתות החלו במרץ מחודש את למודיהם מחוץ לכחה "ב שתחיל בלמודיה לאחר חופט סוכות. * בסכבה הבינונית נקבעו המדריכים ואף הם החלו בפעולה.

במחנה הכותנה

כמה גורמים הביאו את החטיבה להקמת המחנה, והעיקריות שבהן: היו: רצון הכתה להפגש עם בני כתה ממסקים אחרים ולהכירם, והצורך בעזרת בני כתות י"ב במסקים נפגעי הבארות בקטיף הכותנה.

מתוך כך נבנה המחנה לא רק על יסוד של עבודה כי אם בתוספת של ימי עיון וטיול. מטרתם של ימי העיון היה להגיע לסכומים ודיון במשימות וטאלות הנוגעות לפעילות הכתה, וכוננותה לקראת כניסתה לחברות במסך ולקבוץ המאחד. אם לסכם את המחנה אפשר לומר שהוא הצליח הן בהכרות, הן בעזרה למסקים ובהטויות דרך פעולה לעתיד.

כל חיל המחנה כוונו ואורגנו על ידי חבריו בעצמם וזהו הט ג גדול. הפקוד, ארגון הפלוגות וערבי ההווי ברובן נטאו על ידי מטה המחנה שהורכב כמעט רק מבני הכתה ומזכירות החטיבה. במחנה כלו נוצרה הרגשה של גבוש, כח ורצון לפעול. הטאלה העיקרית העומדת לפנינו היא כיצד הכתה תעמוד במבחנים ובמשימות שהיא הטוה לעצמה במשך הזמן לכניסה לחברות ומה יהיו הטביה בתקופת זמן זו.

בשני ימי העיון התקבלו החלטות בהטויות דרך פעולה, סוכם טאין החברה נכנסת אוטומטית לוח רוח במסך, ועל הכתה לטאח באחריות תורת הילדים ורכוזה עד גמר הלמודים. כן תצטרך החברה לעמוד במשימות פרטיות וקולקטיביות עד תאריך כניסתה לחברות, ועליה לטאוף לכניסת תבריה בהכרה למפלגה ולהסתדרות.

באשר לעבודת הקטיף עצמה הועמדנו בפני דבר די רחוק מאחננו והוא קטיף הכו-חנה, אשר אוחו הכרנו עד היום אך בתורת מוצר ולא כחומר גלמי הנקטף מטיה.

מטרת העבודה היחה ברורה: להגיע להטיג העולה על הספקו של הפועל הטכני שהספקו הממוצע הוא 40 ק"ג. ואכן עלינו להספק זה בסופו של המחנה.

המטרה הטניה לא פחות חשובה היחה להראות את כחו של הקבוץ המאוחד ואחריותו לגבי כל מסך ומסך בחוכו, וטמירה על עקרונותיו הטוללים את פתרון העבודה הטכירה כפתרון למחסור בידים עובדות.

רבות היו החטטות לקיום המחנה בזמן הזה בעונה הבוערת במסקים הזקוקים לפזרת בניהם, אך הקבוץ המאוחד החליט ובצע! ובזה כחו, הוא לא הפקיר את מסקיו נפגעי הבארות. חטנו בקנאח מסקי הטביבה שלא יכלו להצמין בתחילה שבכחו של הקבוץ לרכז כה הרבה מבניו בעונה זו בקטיף הכותנה. יצאנו בהרגשה טובה שהחטיבה איננה כוח מבוטל בקבוץ המאוחד, כי אם הרזרוה שלו וההמטך שלו הטוכן לעזור חמיד.

בסכום מחנה ראטון זה שלנו היה פתח לפעילות החברה בטנתה האחרונה, הוא היה את היסוד להכרות וגבוש החברה במטגרת ארצית, עחה אנו צריכים לפעול ולהפעיל ולהיות כח חוסס ומקדם בחטיבה ובקבוץ.

זמירה

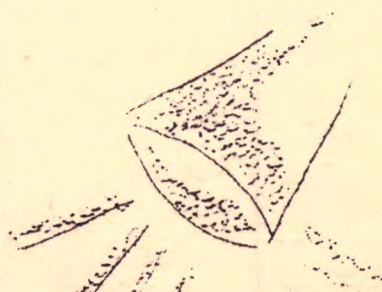
י ו ם ע ב ו ד ת ב כ ו ת נ ה / ג י ל ה ב

בוקר בא - לעבודה.
הומקול צועק במחנה הכותנה.
החבריה קמיה "מיד"
את הכפתורים ריכסיהם במפקד,
גומרים את ההודעות וההכנות
ועולים למכונניות.

האבק רב,
באוויר טיב

ובהיות: אוף, שוב לסדום-נחום נוסעים,
ככה זה - דופקים את השחורים.

הנה הגענו לטדה הכותנה,
לפראתנו האיש הטמט עם המטרת המחנה

(המסך מעמדה 4)

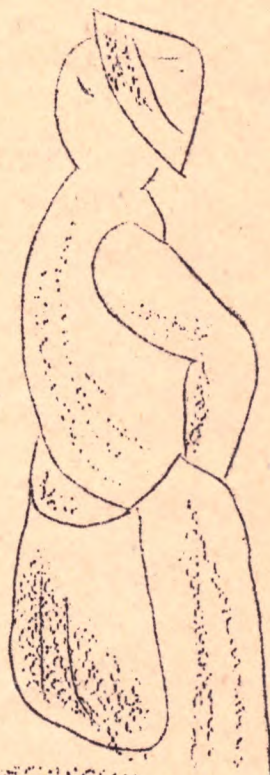

שוב אותו דבר מאורבן
הכותנה, הכותנה, הזהב הלבן.
ומחוך המחוח נפתחות בעיות
החברה צועקים מציעים שיטות:
יש קוטפים ביד אחת ויש עובדים בשתיים
יש עובדים לבד, ויש עובדים בסנים.
אך כלם כאחד שוברים הגביים
יש גם עבודות מכובדות פל שנים
לסחוב טקים מלאים, או להביא לחברה מים,
להדק כותנה בעגלה או לרסום את מסקלה.

אוי... הטמט לעזאזל!
אם תחישור, תחחמם יותר,
ואם תכורף הראש - תרגיש לא טוב
הלורך ילך וגבו יטבור
בן י"ב - הפועל השחור.
בוא יבוא ברינה
נוטא טקי הכותנה (בעיקר בסוף העבודה).
צצים מתרוממים טדופי הגבות
אך זה כבר פעמיים
טכלם כבר התרוממו מלבד... שנים

חופשיים נמצאים טכובים על גבם

ופרי הכותנה נחלט בידם.
הרי הם כנוטרים במצע היום
וקוטפים דרך אגב, בנמנום מחלום.
שיטת פלא כבר הופצה ביעף
וכבר כלם טוכבים על הגב
הטק על הבטן הכותנה ביד
וקדימה! ! הידך הידך.

איך מתקדמים? - אל תטאל
הרי זה פשוט וקל:
נאחזים בטיח האחורי ביותר
ונמטכים על הארץ יפה ומהר
הכותנה הבטלה לקטפת בקלות
זלהכיר בכך, גם זה פשוט
ההלקט יבט בהחלט
הגרעין מתפצח והכותנה נטפכת.
בכל הלקט כמה מגורות, טלש עד חמש
ובכל מגורה חבילת כותנה יש
כטהכותנה בטלה ההלקט נפתח
והכל במטיבה אחת נלקח
וזאת כל התורה על רגל אחת

אחרי טבוע של עבודה בלי קונצים
הזמינו אותנו לסיים בקומזיץ
אך כדי לא לגרות
לא אספר על זאת.
ומה שתראו עוד לדעה עתה
גטו וחטאלו את קוטפי הכותנה
הלוצ הם בני כחה י"ב
שממעוז חזרו כעח
אך אל תרבו לטאול נבקטנה
פן יענוכם: נמאסתם ככותנה

בזמן עבודה המטעממת הזאת
לא חסר גם הוי ובדיחות
אך אתם לא חבינו, חבל מאד
ובסכום - אם הטיור קצת יבט
הרי בכותנה זה היה פל חמש
ואם הוא מטעמם - סלתו נא

הפנימיים

מחטבות רבות עולות בי כאשר אני נזכרת
 כי רק לפני כמה ימים התחלנו ללמוד; נדמה
 לי כי אנה יושבים בכחה זו כבר זמן רב.
 בגמר החופט חשבתי כי קשה מאד יהיה לנו
 לחזור למסלול הלימודים. אך אכסיו כאשר אני
 יושבת בכחה זו מרגישה אני כי בכל זאת נכ-
 נסים אנו לדרך הנכונה שבה אנו צריכים לל-
 כת. אמנם מגרעות רבות ישנן עוד בתושינו,
 אך במטך השנה נשתדל לבער אותן. השנה הקו-
 דמת היתה שנה של התפרעויות ללא גבול, ולכן
 מורגש כי התקדמנו במקצת. נקוה כי השנה הזאת
 תכניס אותנו למסלול הנכון.

תהי השנה שנת לימודים מבורכת ! !

אסנה,
כחה ח'

תקומה של הכחה בחברה

כמו בכל כחה יש כמה וכמה לקויים גם בכחחנו אם כי
 המצב השפר מאד. אחת הדוגמאות המראות על זלזול
 בלימודים הוא שאם מורה נותן איזו עבודה, מתקבלת
 העבודה בזלזול וצחוק מצד הילדים, בכחה בעלת דמה
 גבוהה לא יוכל לקרות כדבר הזה.

השנה אנו צריכים לארגן את החברה מבלי לכוד
 פנימי בלימודים ובחברה לא נוכל לעשות זאת.

לכוד פנימי מהו? היחסים הידדיותיים בין איש
 לחברו ובין הבנים לבנות, עזרה בלימודים ובבעיות
 שונות, אחד הדברים שצריכים להשתנות במהרה הוא נהול
 שיחה או פעולה. אצלינו כל אחד צועק מה שברצונו להגיד
 לדעתו דבר כזה לא יוכל להמטך, פעולה אריכה להחנהל
 בהדרכת ילד אחד שנותן את רשות הדבור.

עלינו לחקן את החסר ולהוסיף לטוב שהרי גם טוב יש.

אבי מ'
כחה ט'

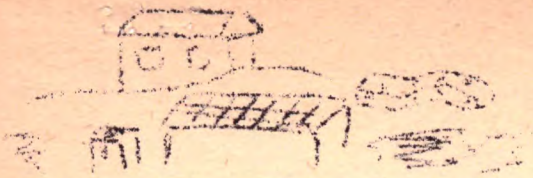
שנת הר א שו נה בארץ

באתי לארץ באוירון, באתי ולא ידעתי לדבר מלה עברית, כששאלו אותי משהו ומזאת
 את הכל בתנועות. עם בואי ארצה הכניסו אותי למחנה גדול למטך שבועיים. עשו לנו
 כל מאני בדיקות. בשער עליה היינו צריכים לעמוד בחור עם כרטיסים לקבל מדון,
 האוכל לא היה טוב בשבילנו כי לא היינו רגילים לארץ ישראל ולמאכלים שלה. אח"כ
 עברתי לרמת - הדסה למטך שלושה שבועות והורי נטארו בשער עליה.

רמת הדסה זה מוסד מעבר לילדים עולים, עם לומדים עברית ועובדים. אני עבדתי
 במחסן ולמדתי קצת עברית. אחר כך באו הורי ואנחנו עברנו לגבעת חיים. לעומת
 קוצ'ין יותר טוב לנו פה בחברה. בקוצ'ין למדנו מחטע עד שלט וחצי, בית הספר
 היה רחוק מן הבית. לפעמים היינו צומכים לנסוע וזה היה לנו קשה כי באנו הביתה
 מאוחר, אחר כך הכנו שיעורי בית והלכנו לטון, כך שכלהיום הינו עסוקים בלימוד-
 ים ולא היה לנו זמן כמו פה לפעולות, לשיחות חברה ועוד. בקוצ'ין בימי החגים
 לא הינו לומדים. הלכנו לבית הכנסת למטך כל היום ולא הינו נוסעים לדודים כמו
 פה בחופשים. (בקצור חופט של חג לא הינו חופשיים) במטך אנחנו מרגישים טוב
 והמטך מספק לנו הכל כמו לכל חבר מטק אני מקוה שבמטך הזמן נקלט טוב במטך
 ובחברה ונהיה חברים נאמנים.

רחל, כחה ח'

מבית לצדריק

נפתחו סדרי עולם, מטסת ימי בראשית ידוע שהבית הוא השלב האחרון לדיור האדם, אך אנו עדין עומדים על הרגלינו או אולי גלגל חוזר הוא מבית לצדריק ולבית... אהה... הבית העלוב עוד אחרון המו בו החיים, עוד אחרון מלא היה מטות ארוכות בעריות ובערות צווק וטמאה והיום שומם עומד הוא, חדריו ריקים קירותיו ערומים, והברזים מזללים דמעה טיפין טיפין אין שאת כל אין משהו יסוד לסוגרם.

עוד אזכורה נדידת המטות הגדולה עמוסים למכביר מזודות, כסאות בעליות, בגדלים וקצו הפצלים: על המעקה יטבו בטורה בנוחיות מזרונים אך פתע כאלו טלסלה אחזה בהם וטרף... הועפו למטה והעלו ענן אבק פורה.

הנה הגיע הטוקטור לצריפיה בנות לטמאי דשא ירוק ומתחילה פרשת ו"ירד" כל המטלטים מועפים למטה אל זרועות החבריה האציה רציה לחפוס כל אחד את חפציו. המהומה גדלה והולכת והצריפיה אלו מחייכים או אולי זו הטמט המפזמת וקר רשתה... נכנסנו לחדריכנו כלומר ל"קופסאות הגפרורים" (כך היתה הרגשתנו בהתחלה). החילוננו לטפס ולנקות את הרצפה מן האטיד, יושביה ומשפספיה... חודה לאל הכל נקי עכשיו תורה של החלונות, ראשית בסבון אחר כך במים ולבסוף בניר עתוץ. לאט לאט החלו אף הם לזרוח, בחלל ניטאים קולות עבודה, גרוד, פשוט טפסוף, נוכך טטור ועוד... הרבה קולות שקטה להגדירה.

סוף כל סוף החדר נקי ונשמנו לרוחה, הכנסנו את המטות, חלינו חמונות והבנו "קופסאות הגפרורים" קטנה אך נעימה ואינטימית. ובערב פורצת לילה אדירה לאחר יום עבודה.

ורדה, כתה י'

ויטב איש אלל צריפו והיה טמח.

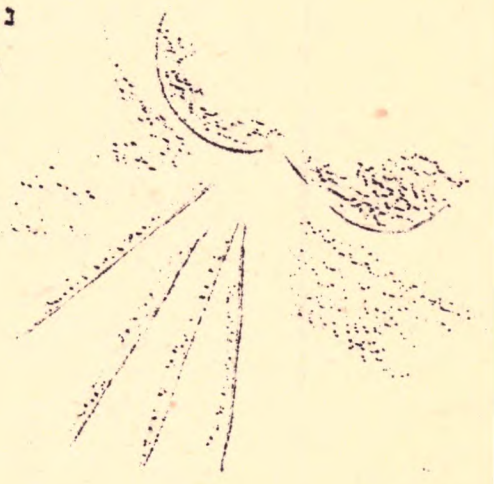

ו נ ד מ ה ס ע ר . . . !

וכאלו נדה הסער
 ואט אט אדמוני וקוסם
 נבלה בשפולי הרקיע
 בוהק מהסס ומלטף חלס, חרט, ה ס ה ר

וטבובי מחנוצץ לו
 ניצב הנוף השוקק
 ברטרוש על עלעל חלוט
 וטפה אחרונה שנטפה ברפרוף
 ופתע עוד גל עז צולפני
 יכה ויחז וטפיה...
 ושוב טקט מחודש ומחודש
 באלפי נצוצות של חיות.

על קוי אורק ורוחה.

26.4.54

עלינו על האניה אוגוסטוס והכנסנו את הפצינו לתא שלנו. מעתה התחילו לבוא היודים והשליחים ומכוינו להפרד. הפרדה קטה קצת, ובכל זאת מתגברים ומחכים לרגע בו תסוד האוניה, אולם רגע נכסף זה לא בא כל כך מהר. התחייבנו לעמוד על הספון ולנופף במטפחות לאות שלום. חוסך ירד והאניה הווארה במנורות. בחוץ קר, ורגלי מציקות, זו הטעה הרביעית שאני עומד עליהם מבלי לטבת.

הט עה 20:21. האניה מתחילה לו, אזו מנפנפים לטלום בפעם האחרונה. האניה מתרומט לאט לאט, אין טעם לעמוד על הספון. אזו נכנסים לאכול ארוחת ערב כמובן שהטלהנות אינם קבועים וגם חכניה בדור אינה אוחו ערב, ולכן אזו מסתדרים לטינה.

27.4.

בוקר. אני מתעורר לקולו של אבא: בעוד עטר דקות אזו במונטבידאו. מונטבידאו היא כידוע בירחה של אורוגוואי ומבטיחה מראות יפים. אנחנו מתלבטים ויוצאים מהאניה בבטחה שיחכה לנו מטהו מלעם המ-פלגה, אולם לא דובים ולא יער, אף אחד לא חכה לנו. בחוסר ברירה הכנסנו עצמינו לאוטובוס מיוחד לחירים שהראה לנו את כל נפלאות העיר. העיר עצמה היא לא יפה ביותר. אולם היפה בה הוא הקונ-גרס שכולו עיס וקירווחיו זהב הוף הים ועליו החוילות הנאות הקזינו ולבסוף חורשת האקוליו-טוסים והפסלים של העיר. בערב היו רקודים באניה וראינו שני סרטים. הזם סעו וירד גשם, אולם הצלחנו להרדם.

29.4.

קצה עלי הנסיעה באניה ויש לי טען להרגיש את האדמה תחת. הרצון מתגבר ואזו מתכווננים לרדת בסנטוס (נמלה של סן-פולו) הינו בטוחים כי פה בכל זאת יחכו לנו, אולם למרבה הכעס גם כאן לא היו הדובים והיער לא נראה. טכסי היחה האפסקיי היחידה כאן ועם עוד איס מהאניה נסענו לסן-פאולו. לפני כן עוד עבר-נו בחוצות העיר סנטוס. העיר עצמה מיוטבת וגם על הגבעות החיטבו הבר-זיליאנים. במקומות שרף חסמלית מיוחדת יכולה לעלות לטם כיון שההר ישר ככף היד,

הדרך לסן פאולו היא מטהו יוצא החכלל, אפטר לראות את צנורות הנפט גולסים מן ההר. הדרך רחבה מאד ומבטיחה את נוסעיה מסכנות הסבובים המסוכנים, לדרך בחזרה בנו כביס אחר. באמצע הדרך לסן פאולו אפטר לההנות ממים מינרליים, וממקום זה נסקף מראה של העמקים המכוסים אגמים ענקיים.

העיר עצמה מענינת מאד היא רק עכסיו חגגה את יום הולדתה 400 והיא מונה כשלוש מליון נפש. היא מפותחת מאד ועתה בונים סם בית טיעלה בגובהו על האמפיר-טטיט בילדינג בניו-יורק. בתוך העיר ישנו בית המאכלס נחשים ארטיים מורעבים הולדתם מיוצאת.

